

Tarinoita Kainuun korpimailta -podcastsarja Ilmari Kianto - jakso

Mervi Seppänen: Tervetuloa tarinoita Kainuun Korpimailta -podcastiin. Tässä jaksossa kerrotaan yhdestä 1900-luvun alkupuoliskon huomattavimmista suomalaisista kirjailijoista Ilmari Kiannosta. Kiannon kirjailijan ura kesti yli 60 vuotta, jona aikana hän kirjoitti kuutisenkymmentä kirjaa. Hänen maineensa perustuu kuitenkin lähes kokonaan hänen kahteen romaaninsa: Punainen viiva ja Ryysyrannan Jooseppi. Näiden kirjojen ansiosta Kianto tunnetaan kainuulaisen köyhälistön kuvaajana korpi kirjailijana.

Tässä jaksossa meillä on täällä kunniavieraana Kiannon tytär, 'Turjanlinnan tyttö' ja Kiannon ainoa elossa oleva lapsi Raija-Liisa Kianto. Tervetuloa Kiannon podcastiin.

Raija-Liisa Kianto: Kiitoksia. Oikein mukava saada olla mukana.

Mervi Seppänen: **Raija-Liisa kertoisitko vähän isäsi 'Ikin' lapsuudesta ja nuoruudesta?**

Raija-liisa Kianto: Kerrotaanpa ensin siitä, että hän syntyi papin poikana, Pulkkilan Pappilaan Pohjanmaalla ja muutti sitten viisivuotiaana Suomussalmelle, kun isä August Benjamin Calamnius oli saanut täältä kirkkoherran viran.

Calamnius -suku on tunnettua pappissukua ja äiti Cecilia oli suomenruotsalainen Lundahlien taiteilija -sukua.

Kun lapset, tai koko se kahdeksan lapsinen perhe muutti Suomussalmelle, niin lapset saivat kasvaa täällä erämaa hengessä, ja metsiä ja järviähän tällä riitti, että oikein hyvä paikka tänne varmaan oli muuttaa. On mainittava tietysti, että Suomussalmella ei ollut kouluja lainkaan siihen aikaan, joten koko kahdeksan lapsen katras piti lähettää joka vuosi Ouluun kouluun. Matkahan on, niinkuin tiedetään yli 200 kilometriä ja kun se tapahtui hevosella ja reellä, tai kärryillä vuodenajasta riippuen, niin 2 tai 3 yötä piti yöpyä matkalla, ei sinne yhdessä päivässä päässykään. Lapset tosiaan oppivat aika itsenäiseksi siellä, kun niin varhain jo pienestä pitäen vietiin asumaan ihan muualle.

He pääsivät kotiin vain jouluksi ja kesäksi. Eväitä piti olla mukana kauheasti. Juustoa, kinkkua ja vaikka mitä oli aina eväänä, kun lähdettiin Suomussalmelta ja tietysti vaatteet ja kaikki, että siinä oli kyllä Ruustinnalla aikamoinen varustaminen, kun joka syksy lähetti tämän lapsikatraan sinne Ouluun kouluun.

Se oli Oulun klassinen lyseo. Siellä oli valtion lyseo ja toinenkin lyseo, että molemmissa ne Pappilan pojat sitten kävivät. Kahdeksantoistavuotiaana Ilmari Calamnius pääsi ylioppilaaksi, mutta siihen aikaan se ylioppilaaksi pääseminen ei ollutkaan niin kuin nykyään, vaan kaikkien piti matkustaa Oulusta Helsinkiin professoreiden tentteihin. Siitä on aika hauskoja kuvauksiakin olemassa, että voin kyllä lämpimästi suositella semmoista muistelukirjaa kun 'Papin poika', jossa tämä kaikki on kerrottu. Junamatka Oulusta Helsinkiin kesti silloin kaksi vuorokautta. Pieksämäellä piti kaikkien yöpyä. Tätä ei nykyihminen ehkä tule ajatelleeksi, että se ei noin vaan käynyt, se junamatka sinne Helsinkiin.

Mutta kuitenkin koko tuo lyseon luokka hyväksyttiin sitten lopulta ja ylioppilaaksi tuli 18-vuotias Ilmari Calamnius. Sitten tietysti piti miettiä, että mitä sen jälkeen?

Isäni oli ilmoittautunut teologiseen tiedekuntaan Helsinkiin. Se oli Aleksanterin keisarillinen yliopisto nimeltään silloin - Helsingin yliopisto. Ilmarin veli oli sotilas-alalla ja hän sai sitten pojan muuttamaan mielensä niin, että tämä ilmoittautui Oulun tarkka-ampuja pataljoonaan. Siitä sitten tuli oma tarinansa, koska siellä oli simputusta melkoisesti. Aina huudettiin hänelle, että helvetin vapaaehtoinen. Tosiaan hän ei siellä viihtynyt, siellä oli kova kuri, mutta eihän sitä heti voinut poiskaan päästä. Hän oli Venäjän aroilla sitten niissä sotilasharjoituksissa ja siellä hän sai nähdä itse Tsaari Nikolain perheineen, joka oli tullut harjoituksia katsomaan.

Semmoista kuului nyt sitten lapsuuteen ja nuoruuteen. Yksi mieli harrastus voisin kertoa, oli purjehtiminen kovalla myrskyllä Kiantajärvellä. Mitä kovempi myrsky, sitä varmemmin lähti tämä nuorimies vesille. Lisäksi hänellä oli veljensä tekemä kanootti ja kanoottiahan ei ollut sitten nähtykään täällä Kiantajärvellä vielä aikaisemmin, joten rannalla olijat, kun hän siellä meloi ylävesille, niin rannalla olijat luulivat että siellä itse pahalainen ja pyysivät että kirkossa rukoillaan pahalaisen karkottamiseksi.

Mervi Seppänen: **No mitenkäs Ilmarista sitten tuli kirjailija?**

Raija-Liisa Kianto: No oikeastaan hän oli kai runoilija-kirjailija jo kouluaikana. Hän toimitti teinikunnan lehteä ja hänellä oli semmoinen päätös. Hän oli tehnyt semmoisen päätöksen, että hän kirjoittaa joka päivä runon. Ihan lukioaikana, sillä tavalla voidaan ajatella, että hän hänen runoilija-ammattinsa siinä kehittyi, mutta kun hän oli ollut siellä tarkka-ampuja pataljoonassa, ja kokenut tuon väärän uran todella, niin hän julkaisi siitä proosateoksen esikoisteoksessaan. Sen teoksen nimi oli 'Väärällä uralla'. Mutta myöhemmin hän kyllä julkaisi vielä seitsemän runoteosta.

No mitenkäs Ilmari Calamniuksesta tuli Ilmari Kianto? Minkälainen tarina sen taustalta löytyy? Nyt on muistettava, että kuuluimme Venäjän alaisuuteen, että Tsaarihan oli meidän korkein ruhtinaamme Suomessakin siihen aikaan. Kiristettiin näitä Venäläistämisen -toimia kovasti Suomessa. Alettiin rajoittaa jo Suomenkielen käyttöä, että pitäisi muuttaa Venäjän kielelle, tämä virallinen kotikieli. Tämähän sitten herätti Ilmarissa todella vastarintaa. Hänestä tuli suorastaan fennomaani, kun hän halusi puolustaa suomen kieltä. Vaikka äiti oli ruotsinkielinen ja kotikielihän oli Suomi, että Ruotsi, se oli kaksikielinen koti. Piti olla fennomaani kun oli oikein isänmaallinen ja ruotsin kieltä piti karttaa.

Tosiaan nimi Calamnius, oli myöskin vähän vierasperäinen, vaikka se oikeastaan tarkoittaa Kalajokea, mutta se oli siitä hienosti käännetty. Siitä isäni Snellmanin hengessä halusi luopua, ja löysi sitten vanhoista Kainuun kartoista tämmöisen nimen kun 'Kiando' ja myöhemmin 'Kianto'. Se merkitsi Suomussalmella siihen aikaan niissä kartoissa. Niin hän otti sen Kianto -nimen sitten itselleen ja suositteli kovasti, että muutkin sisarukset olisivat muuttaneet nimensä, mutta eivät halunneet niin kauniista nimestä luopua.

Syksyllä 1904 Kianto asettui vaimonsa kanssa Kajaaniin, jossa hän toimi kielten opettajana Kajaanin yhteiskoulussa. Vuoden 1905 suurlakon jälkeen Kianto heittäytyi innokkaasti mukaan politiikkaan. Hän toimi Kajaanin lehden toimittajana ja oli mukana perustamassa Nuorsuomalaista -puoluetta. Näkyvällä poliittisella lehtikirjoittelulla oli kuitenkin se seuraus, että Kianto menetti 1906 opettajan toimensa. Tämän jälkeen hän päätti omistautua kirjailijan uralle ja muutti perheineen kotiseudulle Suomussalmelle. Perhe asettui asumaan Niettussaaren punaisen viivan majaan. Perheen kasvaessa kävi maja pieneksi ja Kianto alkoi etsiä perheelleen uutta kotipaikkaa. Mieluisa paikka löytyi vastapäiseltä rannalta ja hän alkoi hankkia sitä itselleen. Monien vaikeuksien jälkeen Kianto onnistuikin aikeissaan ja pääsi rakennuttamaan ensimmäistä Turjanlinnaansa. Esikuvina Kiannolla olivat taiteilija ystäviensä huvilat, kuten Sibeliuksen Ainola, Gallen Kallelan Kalela ja Järnefeltin Suviranta.

Mervi Seppänen: **Raija-Liisa, minkälaista elämä oli Turjanlinnassa?**

Raija-Liisa Kianto: Se oli niinkuin siihen aikaan primitiivistä kaikkialla Kainuussa. Kun ei ollut sähköä, ei ollut kaivoakaan siellä, juomavesi piti hakea kilometrin päästä Kullanperän hetteestä, ja tietysti puulämmitys ja öljylamppuja poltettiin ja pyykki huuhdottiin avannossa talvisin. Siinä oli niin paljon työtä kyllä tämmöisessä talossa ja varsinkin kun oli vielä vanhaan aikaan ollut yksi tai kaksi lehmääkin. Lampaista oli pieni määrä ja jopa sika oli ainakin yhtenä kesänä. Se vietiin aina Nieltussaareen se sika, että se siellä viihtyisi yksikseen. Siellä oli pieniä majoja, mutta eihän siellä muuten kukaan asunut. Se sika oli hyvin seurallinen. Ei viihtynyt siellä saarella, aina ui sitten saparo pyörien takaisin Turjanlinnaan ja jos ovi oli auki kesällä, niin asteli pirttiin ja viihtyi siellä oikein hyvin.

Kyllähän se elämä oli ihan tämmöistä maalaiselämää ja paljon tarvittiin työtä. Olipa piika ja renki Turjanlinnassa. Minähän olin ainoa lapsi sitten, että minulla ei ollut leikkikavereita. Oli sentään koiranpentu. Montakin kertaa sain uuden koiranpennun ja oli kissa, oli oma lammaskin sitten silloin minulla, mutta leikkikavereita ei sinänsä ollut, mutta isähän minun kanssani leikki. Hän teki talvella minulle lumilinnuja ja lumilyhtyjä ja laski poron pulkalla alas sen jyrkän Turjalinnan rinteeseen kauaksi jäälle. Minä istuin siinä pulkassa hänen jalkojensa välissä. Kesäisin hän opetti minut uimaan ja tietysti soutamaan. Olin verkkosoutajana kuulemma jo ihan pikkutyttöinä varsin taitava - on kerrottu.

Hän kertoi minulle luonnosta, kasveista ja kasvien nimistä. Ylipäänsä hän oli oikein ihanteellinen isä. Lisäksi hän luki loputtomasti satuja minulle. Hän tilasi kustantajilta uusia satukirjoja, kuvakirjoja. Niitä minulla riitti. Hän kertoi itse myöskin omia satuja minulle, ja hänhän oli julkaissut jo oman Turjanlinnan satukirjan. Se oli vuonna 1915, jolloin Turjanlinnassa oli ollut kuusi lasta mellastamassa. Hän kertoi siinä satukirjassa tavallaan niiden lasten edesottamuksia. Niin, että se oli semmoista tavallista Suomen kansan arkielämää voisi sanoa, eikä ollenkaan semmoisia prinsessoja ja kosijoita, niinkuin monissa satukirjoissa siihen aikaan oli. Tosiaan tämä satukirja on kyllä ollut oikein hyvin luettu yli 100 vuotta, että minunkin lapsenlapseni aina pyytävät, että ei lueta nuita muita, luetaan Turjanlinnan satukirjaa. Ne ovat olleet hyvin suuressa suosiossa nämä yli satavuotiaat sadut.

Mervi Seppänen: **Mistä tämä tarinoiden työssijan Turjanlinnan nimi alunperin tulee?**

Raija-Liisa Kianto: Turjanlinnan nimi tosiaan, se oli alunperin Leppikanta ja isäni oli sitä mieltä että pitäisi olla sitten tämmöisellä taiteilija talolla kuitenkin vähän merkittävämpi nimi. Hän oli siihen aikaan tutustunut muinaisten Björnien historiaan. Björnithän olivat tuollainen mystinen, ehkä Suomen sukuinen kansa, joka oli asunut Vienanmeren rannoilla, Kuollan niemimaalla. Siellä on yhä vielä Turjanrannikko. Kartoissa voi lukea, että siellä on Turjanrannikko. Tosiaan siellä se Turjanrannikko oli saanut nimensä Turja -nimisestä tietäjistä tai velhosta, joka siellä oli toiminut. Ja siitähän se nimi sitten napattiin.

Mervi Seppänen: **Mutta Turjanlinnaa ei valitettavasti enää ole. Mitenkäs Turjanlinnan kohtalo sitten eteni?**

Raija-Liisa Kianto: No se on oikeastaan tuplasti tuhottu. Voidaan niin sanoa. Ensimmäinen palohan oli talvisodan aikana vuonna 1939, jolloin suomalaiset sotilaat polttivat tämän ison talon ja se oli isälleni todella suuri järkytys, sillä hän oli kiintynyt tuohon kotiinsa todella lujasti. Sota-aikana minut lähetettiin Ruotsiin sotalapseksi ja viivysin siellä melkein viisi vuotta. Yhden sanan osasin, kun palasin - se oli karhu. Mitään muuta en ymmärtänyt suomen kielestä. Silloin minä olin myöhästynyt tästä toisen, eli uuden Turjanlinnan rakentamisesta, joka on melkoinen tarina sekin, mutta lyhyesti kertoen niin sattui semmoinen rakennusmestari kun 'Tietäväinen'. En muista etunimeä, mutta sukunimi oli Tietäväinen, joka oli saanut tämän uuden Turjanlinnan rakennusurakan. Hän oli ensin rakentanut semmoisen työmaaparakiksi tarkoitetun hirsimajan, joka siellä nyt yhä on jäljellä.

Sitten kun se varsinainen Turjanlinnan rakentaminen oli alkanut, tai olisi pitänyt alkaa, niin isäni asui etelä-Suomessa silloin ja hän lähetti sieltä aina rahaa puutavaran oston, ja työmiesten palkkoihin ja lopulta jopa Turjanlinnan valmistujaisjuhliinkin. Hän koko ajan lähetti sieltä rahaa ja kun hän sitten tuli valmista taloa katsomaan, niin oli paikalla vain viisi hirsi kerrosta, eikä yhtään miestä. Ei ollut mitään tehty koko aikana, vaan tämä huijari oli kaiken rahan itselleen ottanut ja karannut, eikä häntä koskaan saatu kiinni. En tiedä oliko se vielä valenimi se Tietäväinen.

Että semmoinen sattui, mutta lopulta sitten Otavan ja kansalaiskeräysten avulla, uusi Turjanlinna valmistui vuonna 1949. Se ei ollut ollenkaan niin kaunis, kun se vanha ja eikä niin isokaan, mutta kuitenkin kaksikerroksinen talo.

Mutta sitäkin Turjanlinnaa meillä ei valitettavasti enää ole. Se oli tosiaan vuonna 1949 valmiiksi kalustettu ja siinä jo asuttiin. Oli heinäkuun 1 päivä. Muistan kun Kurimon vanhainkodin johtajatar tuli kylään ja hän oli siis olevinaan merkittävä henkilö meidän mielestämme, tai miksei kaikkienkin mielestä ja oli häntä varten sitten leivottu uunissa samana aamuna. He istuivat sitten siellä pirtissä ja minä lähdin uistelemaan kun oli tyyni järvi ja sain elämäni suurimman hauen sinne veneen viereen, mutta sehän tietysti katkaisi siiman. Ei oikein kalajuttuja voisi kertoa, mutta ainakin 30 senttiä pitkä oli hauen pää, mutta siinä se veneen vieressä sitten riuhtaisi itsensä irti.

Sitten kun mä lähdin kovaa vauhtia tuonne Turjanlinnaan takaisin soutamaan, niin huomasin, että joka puolelta Turjanlinnan taloa nousi savu ja sitä ei sisällä olleet olleet huomanneet ollenkaan. Ja minähän soudin niin lujaa, kuin suinkin kerkesin ja vähitellen kuulin, että siellä ylhäälläkin rinteellä ihmiset tulivat ulos ja voivottelivat. Kerkesin juuri parahiksi pitelemään isästä kiinni, kun se halusi vielä mennä taloon sisään ja kiivetä yläkertaan pelastamaan omat käsikirjoituksensa. Mutta onneksi ei häntä päästetty. Ei hän olisi koskaan sieltä selvinnyt takaisin. Kirjoituskoneen, sihteerin kuitenkin nappasi sieltä, että se on ainoa mikä pelastettiin. Ihmisille jäi vaan kevyet kesävaatteet päälle. Mitään muuta ei jäänyt. Ja talo oli vakuuttamaton. Palokunta tuli sinne sitten kun viimeiset hirret siellä kytivät, palokuntia oli veneellä Kirkonkylältä.

Mervi Seppänen: **Mitäs Turjanlinnalle tänään kuuluu?**

Raija-Liisa Kianto: No Turjanlinnan tilan peri tietysti lapsikratras. Jaettiin sitten niitä muita osia niinkun jokaiselle pieni alue, siellä rannalla rantatontti. Ja minulla oli sitten onni ehtiä ja saada siihen rakennuslupa, että minä kerkesin omani rakentaa, ja sinne on myönnetty yksi toinen rakennuslupa vielä jota ei ole vielä käytetty.

Nämä Ilmari Kiannon lapset muodostivat tämmöisen Ilmari Kiannon Turjanlinnan osakeyhtiön, joka nyt virallisesti omistaa sen varsinaisen Turjanlinnan tontin, joka säästettiin yhteiseksi tontiksi ja siinä on nämä museorakennukset. Sehän sitten vuokrataan Suomussalmen kunnalle, tai on vuokrattu jo monta vuosikymmentä - niin, että Kianta-laiva saa sinne tulla kaksi kertaa päivässä ja pitää opastetun kierroksen siellä. Tämä tapahtuu yleensä juhannuksesta elokuun alkuun. Myöskin sitten näitä omia sukulaisia sinne tulee ja tämä rakennus jonka se huijari Tietäväinen rakensi, sehän sai nimensä 'Tietäväisen temppeleksi'.

Tosiaan se on nyt semmoinen suvun jäsenten majapaikka siellä. Sellaisten jotka tulevat tuolta Helsingistä ja haluavat kokea jotain primitiivistä. Siellähän ei ole sähköä yhä vieläkään, kynttilää poltetaan, ulkoahuussi ja kaikki mitä asiaan kuuluu. Se on suvun hallussa nyt tämä Tietäväisen temppele. Mutta tuleehan sinne myöskin turisteja silloin tällöin ulkopuolella tämän laivaristeilyllä ajan. Niitä tulee polkuja pitkin tai omilla veneillä ja siellä ne kulkevat siellä mantereella ja katselevat paikkoja, mutta silloin yleensä eivät pääse sisälle mihinkään, jos ei ole paikalla ketään. Silloin aikanaankin siellä niitä turisteja tuli aina polkuja myöten - isän aikana. Hän tottui siihen niin, että hän todella odotti, että melkein joka päivä tulisi joku, että hän saa oikein juttuseuraa ja kertoa vaikka mitä. Hänhän oli hyvin seurallinen mies, että mielellään keskusteli ihmisten kanssa ja varsinkin kun tuli pikkutyttöjä ja pikkupoikiakin, kun hän oli hyvin lapsirakas. Hänellä oli maalattuja kiviä. Hän itse harrasti tämmöistä kivien maalausta, johon kirjoitti tekstejä ja hän antoi kiviä sitten muistoksi tämmöisille turisti lapsille.

Mervi Seppänen: **Raija-Liisa Kianto, minkälainen Ilmari Kianto oli kirjailijana?**

Raija-Liisa Kianto: No, hän oli hyvin monipuolinen ja hänen tyyliinsä oli hyvin värikästä ja helposti luettavaa ja varsinkin luonnon kuvaukset hänellä on aivan ihania. Schanro, niinkuin hienosti sanotaan, oli laaja. Hänhän kirjoitti sekä runoja. Se oli hänen nuoruutensa tärkein asia se runo. Nulla dies sine linea, kun hän oli latinaisten opintojen ihailija, niin ei päivää ilman piirtoa. Hänellä oli jo lukioaikana semmoinen sääntö itsellään, että runoja hän todella kirjoitti paljon.

Mutta sitten sen proosa kirjoituksen jälkeen eli esikoisteoksensa jälkeen hän keskittyi aika paljon proosa kirjoihin ja kirjoitti etupäässä omasta elämästään, että hän ei keksinyt mitään romaani juonia, vaan hänen oma elämänsä oli niin värikäs, että siitä riitti kertomusta. Sitten tosiaan runokirjojen ja proosakirjojen lisäksi eri aiheita oli ne matkailukirjat. Hänhän matkusti aika paljon sen aikaiseksi ihmiseksi ja Vienan Karjala oli hänen suuri intohimonsa. Siellähän oli ihana luonto ja paljon erämaata ja poroillahan sinne sitten monta kertaa lähikyliin ajoikin. Usein yksin, mutta joskus seurassakin ja kertoili näistä pororetkistään paljon.

Vuonna 1914 hän suunnitteli hyvin semmoisen Solovetskin luostarin matkan. Että hän lähtee kävellen. Vienan Karjalaan - siis kävellen koko matkan. Se alkoi siten, että hän käveli ensin Kuusamoon ja sieltä hän pääsi vähän matkaa hevoskärryillä sinne rajan tuntumaan. Rajahan oli siihen aikaan auki, kun kuuluimme samaan valtakuntaan suuren naapurin kanssa. Joten ei ollut mitään tullimuodollisuuksia eikä muuta. Hän tosiaan osin venekyydein, mutta suurin osin kävellen käveli Vienan merelle saakka. Se onkin melkoinen suoritus. Sitten kun hän pääsi sinne Vienan rantaan, niin syttyikin maailmansota. Sotakellot soivat joka puolella kylää ja nuoria miehiä kutsuttiin sitten armeijaan.

Näin ollen mikään laiva ei enää mennyt sinne Solovetskiin ja hänen piti kävellä sitten kotiin koko matka taas Suomussalmelle, että siitä hän on kirjoittanut. Vienan virroilta Karjalan kankailta, semmoisen matkakirjakirjoituksen, tai matkakirjan, joka on hyvin lukemisen arvoinen tänä päivänä, mutta hänellä oli monia muita Vienaa käsitteleviä kirjoja myöskin. Ryysyrannan Joosepin ja Punaisen viivan me kaikki tiedämme. Punainen viiva ilmestyi 1909 ja kertoo Suomen ensimmäisistä vaaleista. Ja näin ollen, siitä on muodostunut tosi klassikko. Se on hyvin suunniteltu ja kaikki tahot ovat sitä kehuneet. Se on yhä elinvoimainen kirja.

Ryysyrannan Jooseppi taas on kertomus oikeasta ihmisestä. Ryysyrannan Jooseppi taas on kertomus oikeasta ihmisestä. Minä en valitettavasti häntä koskaan ehtinyt nähdä, mutta Jooseppi itse kävi usein Turjanlinnassa ja siitähän isäni sai sen ajatuksen, että tästä älykkäästä ukkelista kannattaa tehdä kirja. Isä vieraili siellä hänen Ryysyrannassaan ja totesi aika surkeat elinolot. Mutta moni on minulle sanonut, että tuolla tavallahan hyvin moni eli tuohon aikaan, että ei se Ryysyrannan pirtti ollut mikään poikkeus. Se oli yhtä köyhä kuin monet muutkin. Mutta sattui nyt vaan kuvauksen kohteeksi.

Ja jos me palataan vielä niihin runoihin, niin nyt minun on tarkoitus juhluvuoden kunniaksi julkaista kootut runot. Näitä runokirjoja ei ole saanut ostaa kaupoista pitkiin aikoihin ja moni on kaivannut tällaista. Ja on huomattava, että yli 200 runoa on sävelletty, että se on jo melkoinen määrä, että siinä on Sibeliukset ja Melartinit ja kaikki ovat säveltäneet näitä runoja.

Niin minä haluan juhluvuoden kunniaksi julkaista tämmöisen kootut runot ja sillä on nyt vähän vastatuulta tällä hetkellä. Mutta eiköhän se nyt sitten onnistu ja uskon että että moni ihminen sen mielellään ostaa, koska on niin paljon tunnettujakin runoja, niinkuin 'Ne tahtovat kaataa mun koivuni' tai 'Tiu Tau Tilhi', tai 'Sydänmaan lammella', 'Rantakoivuja' niin pois päin, jotka sietävät kyllä ihan tulla uudelleen luetuksi.

Mervi Seppänen: Kuten jo mainitsittekin, niin on tulossa juhluvuosi. 2024 tulee kuluneeksi 150 vuotta Ilmari Kiannon syntymästä ja tulossa on siis ainakin kootut runot. Minkä tyyppistä muuta juhlistusta on suunnitteilla?

Raija-Liisa Kianto: Nythän Suomussalmen kunta on tosiaan ottanut asiakseen järjestää Kianto seminaarin. Se on kolmipäiväinen ja siihen liittyy paljon musiikkia myöskin.

Sitten on tämä suuri kansanjuhla teatterissa 1.7. jos oikein muistan sen päivämäärän. Siihen tulee semmoinen musiikki-elämäkerta, eli siinä kerrotaan Ilmari Kiannon elämästä ja siihen liitetään melkoisesti Liisa Vähäsarjan lauluja. Tai hänen suunnittelemaansa lauluja niin, että sitä voisi sanoa tavallaan niin kun musikaaliksi. Lisäksi tulee sitten vain kutsuvieraille haudalla käynti omine ohjelmineen, että siihen tulee myöskin musiikkia mukaan.

Ja tietysti sitten toukokuun 7. päivänä on tämä 150-vuotissyntymäpäivä käynti patsaalla ja siihen suunnitellaan kaikenlaista ohjelmaa. Että nämä nyt aluksi on tiedossa, mutta on puhetta myöskin jostain juhlakolikosta, eli kahden euron kolikko pitäisi Ilmari Kiannon kunniaksi painattaa. En tiedä miten tämä hanke on edistynyt ja lisäksi dokumenttielokuva, jonka ohjaa Hannu Kahakorpi. Että nämä nämä on niitä suurin piirtein suunnitelmia.

Mervi Seppänen: Nykyäänkin kun turistit käyvät Turjanlinnassa, niin kierrokseen kuuluu, että kajautetaan Nälkämaan laulu. Oliko tosiaankin näin, että Ilmari toivoi ja suorastaan jopa vaati sitä vierailultaan ennen kuin pääsi pihapiiriin tulemaan?

Raija-Liisa Kianto: No hänellä oli semmoinen tapa, että kun hän istui siinä nykyisessä rauniopirtissään, eli ikituvassa, joka nyt on museona kohtalon korsun lisäksi, niin hän istui siinä, kun hänellä oli se kirjoituspöytä ikkunan ääressä ja ikkuna oli usein auki. Niin hän ei halunnut, että joku pääsee yllättämään ihan eteiseen saakka, vaan hän halusi, että jos polkuja pitkin tuli joku ryhmä tai miksei muutamakin ihminen vaan, niin siellä veräjällä sitten piti kajauttaa tämä nälkämaan laulu. Siinä on hän maalasi oikein kyltinkin puuhun, että kajauttakaa nyt tässä tämä Nälkämaan laulu, niin sitten hän kuuli sen sinne, että hän pystyi sitten ottamaan juhlasikarin eteen ja vähän valmistautumaan että nyt tulee taas. Taas niin kun tämmöisiä. Ihan turisteja.

Mervi Seppänen: Kiitoksia Turjanlinnasta ja Ilmarista olisi varmaan tarinoita pitkäksikin aikaa, mutta kiitoksia näistä Raija-Liisa Kianto.

Raija-Liisa Kianto: Kiitoksia ja toivon, että kansa lukisi hänen teoksiaan. Niitä on paljon muita hyviä kuin pelkkä Ryysyrannan Jooseppi ja Punainen viiva. Kiitos.

Mervi Seppänen: Tämä podcast on tuotettu osana kulttuurihistoriasta nostetta, Suomussalmen ja Kainuun matkailuun hanketta, jota ovat rahoittaneet Kainuun liitto alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen rahoituksella sekä Suomussalmen kunta ja Kajaanin ammattikorkeakoulu oma rahoitusosuudella.